

**STE(A)M ІТ ЯК ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ ПЛАТФОРМА ДЛЯ РОЗВИТКУ
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ: ДОСВІД ЄС ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ**

*Калініченко Л.Л. д.е.н., професор
Дорошенко Г.А. д.е.н., професор
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна*

Сучасні виклики, пов'язані з цифровою трансформацією, швидким розвитком технологій та глобальними змінами клімату, вимагають нових підходів до підготовки фахівців. Інтегрована структура STE(A)M ІТ надає можливість розвивати у студентів здатність працювати з технологіями, які постійно змінюються, а також використовувати наукові методи для вирішення складних проблем.

STE(A)M ІТ є першою в Європі інтегрованою структурою, що об'єднує освіту з напрямів STEM (наука, технології, інженерія, математика) з акцентом на мистецтво (Art). Цей підхід пропонує інноваційне бачення освітнього процесу, дозволяє вирішувати складні завдання, які вимагають інтеграції знань з різних галузей [1].

STE(A)M ІТ сприяє розвитку ключових компетенцій, які є фундаментальними для забезпечення успішної професійної діяльності в умовах сучасної економіки та глобальних викликів, з якими стикається суспільство. Основними компетенціями, які розвиваються завдяки інтегрованому підходу STE(A)M ІТ, є **критичне мислення, креативність, комунікативні навички, компетентність у вирішенні проблем, цифрова грамотність, а також міждисциплінарне розуміння**. Ці компетенції є важливими як для окремих фахівців, так і для суспільства

загалом, адже вони дозволяють більш ефективно відповідати на складні виклики сучасного світу.

Включення проблемно-орієнтованих завдань у навчальний процес стимулює студентів не лише до механічного засвоєння знань, а до глибокого розуміння матеріалу, критичного аналізу інформації, оцінювання доказів та обґрунтування рішень. Це сприяє формуванню здатності виявляти причинно-наслідкові зв'язки, оцінювати різні підходи до вирішення проблем і приймати обґрунтовані рішення на основі даних та фактів.

Включення елемента "А" (Art) у STE(A)M підхід розвиває креативність та формує інноваційне мислення. Мистецтво інтегрується у STEM-дисципліни не тільки для створення естетичної складової, але й для стимулювання нетрадиційного підходу до вирішення технічних завдань. Такі навчальні методи допомагають студентам мислити поза рамками стандартних моделей, знаходити нові підходи до вирішення задач, що є необхідним для розвитку стартапів та інноваційної діяльності в різних секторах економіки [2].

Один із ключових елементів STE(A)M ІТ – це проєктне навчання, яке орієнтоване на командну роботу та міждисциплінарну співпрацю. У процесі реалізації спільних проєктів студенти вчаться ефективно спілкуватися, обмінюватися ідеями та вирішувати конфлікти. Це сприяє розвитку як усних, так і письмових комунікативних навичок, що є особливо важливим в умовах сучасного глобалізованого ринку праці, де значна частина роботи виконується у віртуальних командах або у міждисциплінарних колективах.

STE(A)M ІТ орієнтований на практичні завдання, що розвивають у студентів компетентність у вирішенні складних, реальних проблем. Включення до освітніх програм елементів, пов'язаних з моделюванням

ситуацій, аналізом даних та прийняттям рішень, сприяє формуванню здатності працювати з невизначеністю та знаходити рішення, які базуються на наукових підходах. Це особливо актуально для майбутніх фахівців, які будуть залучені до проєктів з відновлення та розвитку інфраструктури України.

Цифрова трансформація є ключовим елементом сучасного суспільства, тому цифрова грамотність стала однією з базових компетенцій, що розвивається в рамках STE(A)M ІТ. Використання сучасних цифрових інструментів і технологій у навчанні, таких як програмування, робототехніка, моделювання та аналіз даних, забезпечує студентам високий рівень технічних знань. Це дозволяє їм не лише бути користувачами технологій, але й активно створювати інноваційні продукти та рішення.

Міждисциплінарний підхід дозволяє вирішувати складні завдання, які вимагають інтеграції знань з різних галузей. Наприклад, розробка сучасних технологій штучного інтелекту потребує не лише математичних і програмних знань, але й розуміння етичних та соціальних аспектів їх застосування. Саме тому STE(A)M ІТ дає змогу підготувати студентів нового покоління лідерів, які готові до викликів 21-го століття, які в змозі приймати рішення на основі комплексного аналізу та інноваційних рішень, та здатних забезпечити сестейновий розвиток суспільства.

Отже, впровадження інноваційного підходу STE(A)M ІТ в українські освітні програми є одним із ключових елементів у процесі повоєнного відновлення країни, сприяючи створенню кваліфікованих фахівців, здатних впроваджувати зміни, адаптуватися до нових умов, швидко вчитися та використовувати передові технології для відбудови конкурентоздатної країни.

Література:

1. STE(A)M IT – Europe’s first integrated STEM framework . [European School Education Platform. https://school-education.ec.europa.eu/en/discover/publications/steam-it-framework](https://school-education.ec.europa.eu/en/discover/publications/steam-it-framework)
2. EUROPEAN INTEGRATED STEM TEACHING FRAMEWORK. European Integrated STEM Teaching Framework - STE(A)M IT Deliverable D2.3 [https://files.eun.org/STEAMIT/STE\(A\)M-IT-Framework-Digital.pdf](https://files.eun.org/STEAMIT/STE(A)M-IT-Framework-Digital.pdf)

УДК 378:005(075.8)

ХАРАКТЕРНІ ПІДХОДИ У ВИКЛАДАННІ ПРАВА

*Перунова О.М., к.ю.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

За своєю сутністю освітній процес – це цілеспрямований, соціально зумовлений та педагогічно організований процес розвитку («створення») особистості здобувачів та їх професійного ставлення, що відбувається на основі оволодіння ними систематизованими науковими знаннями та способами діяльності, які відображають склад духовної та матеріальної культури людства (тобто змісту) [1. с. 7].

Сучасність освітніх процесів, яка відбувається в Україні, зумовлює розуміння того, що рівень і підготовка певних освітніх компонентів повинен відповідати стандартам викладення дисциплін пов’язаних з